

O DÁVÁNÍ A ROZSÉVÁNÍ

(Krnov, 13.10.2024)

I.čtení: evangelium podle Lukáše 12,15-22

II.čtení: II. epištola Korintským 9,6-7

Než se dnes začnu věnovat přečteným textům, chtěl bych nejdřív krátce připomenout jiné Ježíšovo vyprávění o setí a úrodě: podobenství o rozsévači (Mt 13,3-9)

Kdysi mě velice překvapilo, jak neefektivně se onen Rozsévač chová, jak rozhazuje zrní všude – na cestu, na skálu, do trní – místo aby zacílil každé semínko jen na to své políčko a měl tak jistější úrodu. Je to Rozsévač marnotratný, o kterém Ježíš mluví v podobenství. Každý ekonom se musí nad jeho počínáním zhrozit a říct si: „Kam bychom s takovým přístupem dospěli?!?!“

Samozřejmě víme, že Ježíš v tom příběhu nemyslí v první řadě na agrikulturu, a že v oblasti rozsévání Božího Slova se marnotratnost dovoluje. Ale jinak to podobenství ekonomu musí docela provokovat.

Takovým ekonomem je například onen boháč z přečteného podobenství: vydělal a šetří si na stará kolena, zajistí se. Uloží na termínovaný vklad a na stavební spoření, zaplatí sociální pojištění a ještě důchodové připojištění... a může si říct: „Brachu, udělals všechno, co se dalo, postaral ses o sebe dobře, nikomu nebudeš na obtíž!“

Ano, ten člověk je nepochybně dobrým ekonomem, který myslí dříve než jedná, který pečlivě využije každou svěřenou hřivnu, každou minci, každou minutu, každou příležitost.

Mohli bychom říct, že ten člověk pečlivě nakládá se vším, co mu Pán Bůh ve své dobrotivosti nadělil, jak dobře využívá darované hřivny.

Možná bychom očekávali spíš Ježíšovu pochvalu.

Zvláště v den, kdy zase po roce děkujeme Pánu Bohu za Jeho dobré dary.

Jenže Pán překvapivě nechválí. Nevypráví totiž ten příběh proto, aby lidi naučil využívat svěřené majetky, ale aby je odradil od chamtivosti.

Je pravda, že v jiné chvíli lidem povídá příběh o promarněných a rozmnožených hřivnách, podobenství o využití příležitosti nezakopávání Božích darů.

V tuhle chvíli ovšem mluví o úplně jiných souvislostech:

Víte, co tomuto příběhu předchází?

Jakýsi člověk přišel za Ježíšem, aby domluvil jeho bratru, ať se s ním rozdělí o dědictví.

Naše podobenství zazní ve chvíli, kdy kdosi – typický člověk – je zcela zaujat otázkou financí a jakéhosi majetkového bezpráví, kterého se na něm dopustil vlastní bratr. Ten člověk v tu chvíli nemá před očima nic jiného než peníze a peníze; cítí se ukřivděně a přemýšlí jen, jak se dostat k tomu, co mu podle jeho přesvědčení plně náleží.

Ježíš toto myšlení odmítá. Odmítá nechat se zatáhnout do handrkování o peníze.

A vyzývá své následovníky k větší štědrosti a velkorysosti a k menšímu spoléhání na ztučnělá konta.

Vypráví jim příběh o boháči.

Boháč tady není figurou negativní, není zlý, je spíš politováníhodný: vždyť celé jeho důchodové zabezpečení mu bylo k ničemu. Není odsouzen (jako boháč Lazarův z Lk 16,19-31), pouze je odhaleno jako směšné jeho hamonění majetku.

V příběhu samotném ovšem ani nezazní konkrétní řešení, jak se svým majetkem má křesťan správně naložit – to ať si každý vyřeší sám, podle možností, které má, a podle vlastního svědomí – vždy je možno podpořit někoho chudšího než jsem já, je možno vložit prostředky do nějakého dobročinného projektu, vždycky je možno pokusit se udělat něco pro druhé.

Příběh je odrazovým můstkem k výzvě o nestrachování se budoucnosti. „Nebojte se přece, co budete jíst...“

Místo tlusté peněženky spoléhejte na Hospodina, Boha Otce; a dobrá obdarování využijte radši ke zmírnění zla ve světě a ke službě druhým.

Přesně na to navazuje apoštol Pavel, když v maloasijských a řeckých sborech organizuje sbírku pro chudé bratry v Jeruzalémě a píše svým křesťanským přátelům, aby štedře rozséváli – podle vlastního uvážení a rozhodnutí.

Formuluje tady zásadu, která platí pro Rozséváče z podobenství a zřejmě pro celé Boží království a Boží přístup k nám lidem: „Kdo skoupě rozsévá, bude taky skoupě sklízet, a kdo štedře rozsévá, bude štedře sklízet.“

Ekonom by si nejdřív pečlivě spočítal, kolik mu to hodí nazpátek a jestli se vůbec do toho vyplatí investovat.

Jenže křesťan může vědět, že investice rozdaného majetku, podpory chudých a slabých, se vrací v úplně jiné podobě – vrací se jako vděčnost, pokoj, láska a naděje, vrací se jako Boží požehnání.

Pán Bůh dává plnými hrstmi a nezkoumá, jestli mu budeme schopni vracet. Dostáváme víc, než můžeme kdy dát, a čím více dáváme, tím více dostáváme zpět.

Možná se Boží požehnání nedá vyčíslit a převést do banky, ale přesto je to něco, co člověku zůstává i poté, co si vyžádají jeho duši...

Mysleme na to, když teď na podzim počítáme svou úrodu a své úspěchy a naložme dobře a rozumně s tím, co je nám svěřeno.

Pane, děkujeme Ti za vše dobré, čím nás zahrnuješ.

Děkujeme Ti, že i v této dramatické době se nemusíme strachovat, co budeme zítra jíst nebo co budeme mít na sebe. Děkujeme Ti, že můžeme spoléhat na Tebe a Tvou dobrotivost.

A děkujeme Ti i za každého, kdo nemyslí jen na sebe, ale je ochotný se rozdělit o to, co dostal, s druhými, kteří na tom nejsou tak dobře.

AMEN